

ОДИТНО СТАНОВИЩЕ ЗА ЗАВЕРКА БЕЗ РЕЗЕРВИ

на Годишния финансов отчет на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2015 г.

София, 2016 г.

Настоящото одитно становище е изготвено на основание чл. 54, ал. 8 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения финансов одит на Годишния финансов отчет за 2015 г. на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Резултатите от извършения от Сметна палата финансов одит, представени в на Одитен доклад № 0100109116, предоставят достатъчна и подходяща база за изразеното одитно становище.

Независимо одитно становище

Сметна палата изразява становище, че финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние и имуществото на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията към 31 декември 2015 година, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане.

Финансовият отчет на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2015 г. се заверява ***без резерви.***

11.08.2016 г.

✓ ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СМЕТНАТА ПАЛАТА:
(Горица Грънчарова-Кожарева)

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0100109116

за резултатите от извършен финансов одит на Годишния финансов отчет за 2015 г.
на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

София, 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа.....	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ	4
1. Правно основание за извършване на одита.....	4
2. Предмет на одита	4
3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:	4
4. Обхват	4
II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет ..	5
III. Отговорност на одитора	5
Част втора: КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище	6
I. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО....	6
II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО	7
III. Отклонения, коригирани по време на одита	9

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

Б-3	Отчет за касовото изпълнение
Б-3 с код 33	Отчет за касовото изпълнение на операциите и наличностите по сметките за чужди средства
ГФО	Годишен финансов отчет
ГД „ГВА“	Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“
ГИП	Годишни инвестиционни програми
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ИА „ЕСМИС“	Изпълнителна агенция „Електронни и съобщителни мрежи и информационни системи“
ЗКПО	Закон за корпоративното подоходно облагане
ЗДДС	Закон за данък добавената стойност
СЕС-3-КСФ	Отчет за сметките за средствата от Европейския съюз на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТИТС-ЦА	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията – централна администрация
МФ	Министерство на финансите
НДМА	Нематериални дълготрайни активи
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СБКО	Социално-битово и културно обслужване

Част първа

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Правно основание за извършване на одита

Одитът е извършен на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2016 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-01-091 от 04.05.2016 г. на Горица Грънчарова-Кожарева заместник-председател на Сметната палата.

2. Предмет на одита

Предмет на одита е Годишният финансов отчет (ГФО) на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) за 2015 г.

3. Елементи на одитирания годишен финансов отчет:

Финансовият одит се извърши на годишния финансов отчет, който включва:

3.1. Баланс;

3.2. Отчет за приходите и разходите;

3.3. Отчети за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства;

3.4. Приложение, което съдържа:

а) пояснения за прилаганата счетоводна политика;

б) подлежаща на оповестяване допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, и задбалансови позиции съгласно съответните указания и стандарти, издавани по реда на чл. 164, ал. 1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ;

в) информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средствата от ЕС, включително и предоставяне на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи съгласно ЕБК и по политики и програми, доколкото информация в такива разрези не се съдържа в отчетите за касовото изпълнение или не е публикувана отделно.

4. Обхват

Основните области, които са обхванати при изпълнение на одитната задача са:

4.1. Проверка на годишните отчети за касово изпълнение на бюджета, на сметките за средствата от Европейския съюз и на сметките за чужди средства относно:

- съответствие на формата, съдържанието и представянето на отчета с приложимите изисквания;

- вярно и честно представяне на информацията в отчета, в съответствие с приложимата рамка за финансово отчитане;

- взаимовръзка между счетоводни сметки от СБО и параграфи от ЕБК за одитираната година.

4.2. Проверка на баланса и отчета за приходите и разходите към 31 декември относно:

- съответствие на отразените в баланса стопански, финансови и счетоводни операции с приложимата рамка за финансово отчитане;

- вярно и честно представяне на финансовото състояние и имуществото на одитираната организация;

- последователност при прилаганата счетоводна политика и индивидуален сметкоплан;

- съответствие на извършената годишна инвентаризация на активите и пасивите и осчетоводяването на резултатите от нея в съответствие с действащото счетоводно законодателство и вътрешни актове на одитираната организация;
- съответствие на формата, съдържанието, изготвянето и представянето на годишния баланс и приложенията към него с нормативните изисквания.

4.3. Проверка на приложенията към Годишния финансов отчет

4.3.1. Пояснения за прилаганата счетоводна политика;

4.3.2. Подлежаща на оповестяване допълнителна информация за състоянието и изменението на активи, пасиви, приходи и разходи, и задбалансови позиции съгласно съответните указания и стандарти, издавани по реда на чл. 164, ал. 1 и 3 и чл. 170 от ЗПФ;

4.3.3. Информация за изпълнението на показателите по бюджета и сметките за средствата от ЕС, включително и предоставяне на агрегирана информация за касовите разходи по функции и групи съгласно ЕБК и по политики и програми, доколкото информация в такива разрези не се съдържа в отчетите за касово изпълнение или не е публикувана отделно.

Приложенията към ГФО са проверени относно съответствието на включената в тях информация със съдържанието на баланса, отчета за приходите и разходите, отчетите за касово изпълнение и други източници на информация, както и с приложимата рамка за финансово отчитане.

4.4. Системата за вътрешен контрол в одитираната организация

Системата за вътрешен контрол е оценена от гледна точка на способността ѝ да осигури изготвянето на финансов отчет, който не съдържа съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или грешка.

II. Отговорност на ръководството на одитираната организация за финансовия отчет

Ръководството е отговорно за изготвянето и достоверното представяне на информацията в този финансов отчет, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане, както и за функционирането на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето на финансов отчет, който да не съдържа съществени отклонения, независимо дали се дължат на измама или грешка.

III. Отговорност на одитора

Отговорността на Сметна палата се свежда до изразяване на независимо одитно становище по този финансов отчет, основаващо се на резултатите от извършения одит. Одитът бе проведен в съответствие със Закона за Сметната палата и основните одитни принципи на Международните стандарти на Върховните одитни институции. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че одиторите да се убедят в разумна степен на увереност, доколко финансовият отчет не съдържа съществени отклонения.

Одитът включи изпълнението на процедури с цел получаване на одитни доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури са въпрос на независима одитна преценка, включително оценка на рисковете от съществени отклонения във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска се взе под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансов отчет, за да се разработят одитни процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на становище относно ефективността на цялостната

система за вътрешен контрол на организацията. Одитът също така включи оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Част втора:

КОНСТАТАЦИИ или База за изразяване на становище

1. Некоригирани отклонения, които оказват влияние върху достоверността на ГФО

1. През 2015 г. е внесен данък върху приходите от стопанска дейност, в размер на 1 262 525 лв., начислен върху размера на частни инвестиции в активи, във връзка с изпълнение на концесионни договори. В този случай активите остават собственост на концесионера и стойността им не се включва в отчетените приходи от МТИТС, в съответствие с разпоредбите на чл. 130 и чл. 27, ал. 4 от ЗДДС.

Признатите приходи и разходи, осчетоводени под формата на бартер в МТИТС по сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и 7124 „Приходи от концесии“, са само за инвестициите в активи - публична държавна собственост. Инвестициите в активи, собственост на концесионера, не се признават за част от бартера и не се осчетоводяват. Неправилно върху тях от МТИТС е начислен и внесен 3% данък по ЗКПО.¹

Нарушена е разпоредбата на чл. 249 от Закона за корпоративното подоходно облагане.²

Допуснато е отклонение по стойност в размер на 1 262 525 лв., което оказва влияние на шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса.

2. Преведени суми по банковата бюджетна сметка на МТИТС за осигурителни вноски и данък върху доходите на физически лица по ОП „Административен капацитет“, в размер на 41 338 лв., са отчетени по подпараграф 89-03 „Суми по разчети между бюджети, сметки и фондове за поети осигурителни вноски и данъци“ в отчетна група „Бюджет“ със знак „минус“ и в отчетна група СЕС със знак „плюс“, вместо да се прехвърлят по подпараграф 88-03 „Събрани средства и извършени плащания от/за сметки за средствата от Европейския съюз“ огледално в двете отчетни групи.³

Не е спазена т. 22 от ДДС № 06 от 2008 г., във връзка с т. 55.4 от ДДС № 01 от 2003 г. на МФ.

Допуснато е отклонение по стойност, което оказва влияние на Отчета за касовото изпълнение (ОКИ).

3. В ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (ГД „ГВА“), второстепенен разпоредител с бюджет (ВРБ), сключен договор за услуга без определена цена, не е осчетоводен като поет ангажимент по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи-наличности“ с първоначална приблизителна прогнозна стойност. При

¹ Одитно доказателство № 2

² Чл. 249. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) Данъчната основа за определяне на данъка върху приходите са приходите на бюджетното предприятие от сделки по чл. 1 от Търговския закон, както и от отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество, начислени през съответната година.

³ Одитно доказателство № 1

реализирането, ангажиментите са отчетени неправилно по сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“.⁴

Не са спазени изискванията на т. 1.2. и т. 7 от ДДС № 04 от 01.04.2010 г. на МФ.

Допуснато е отклонение по характер.

4. В ГД „ГВА“ активи, на обща стойност 619 622 лв., с единични стойности под прага на същественост за признаване на дълготрайните материални активи (ДМА) от 700 лв. без ДДС, определен със Счетоводната политика и 500 лв. без ДДС, съгласно т. 16.16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. са осчетоводени неправилно по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ и 2060 „Стопански инвентар“, вместо да се изпишат на разход и заведат задбалансово по сметка 9909 „Други активи в употреба, изписани като разход“.⁵

Допуснато е отклонение по стойност, което оказва влияние на шифър 0010 „Дълготрайни материални активи“ от актива на баланса.

II. Некоригирани отклонения, които не оказват влияние върху достоверността на ГФО

1. През 2015 г. не са осчетоводени дивиденди, получени от участия в търговски дружества и предприятия, платени в полза на централния бюджет, в размер на 22 710 000 лв. За равняването на отчетната стойност на собствения капитал по данни от предварителните финансови отчети за 2015 г., с осчетоводения дял по сметки от подгрупа 511 „Дялове и акции в предприятия в страната“, неправилно са използвани сметки 6995 „Намаление на финансови активи (финансиращи позиции) от други събития“ и 7995 „Увеличение на финансови активи (финансиращи позиции) от други събития“, вместо:

- сметка 4352 „Вземане за дивиденди от контролирани, съвместно контролирани и асоциирани предприятия“ - за осчетоводяване на вземането от дивидент;

- сметка 7178 „Дивиденди от контролирани, съвместно контролирани и асоциирани предприятия“ - за осчетоводяване на приходите от дивиденди;

- сметка 7614 „Прехвърлени финансови активи (приходно-разходни позиции) от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ - за извършеното плащане в полза на централния бюджет.“⁶

Не са спазени указанията на т. 7 от ДДС № 05 от 2015 г. на МФ.

2. По сметка 6441 „Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия“ неправилно са осчетоводени 180 554 983 лв. - изплатени субсидии на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“, вместо по сметка 6460 „Субсидии и други текущи трансфери за стопански предприятия от сектор „Държавно управление“.⁷

Не са спазени т. 69, 70 и 71 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ за операции с небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“.

3. Реализирани отрицателни курсови разлики от операции с валутни активи, в размер на 94 195 лв., неправилно са осчетоводени по сметка 7392 „Реализирани курсови

⁴ Одитно доказателство № 5

⁵ Одитно доказателство № 6

⁶ Одитно доказателство № 7

⁷ Одитно доказателство № 8

разлики от операции с валутни пасиви“ вместо по сметка 7391 „Реализирани курсови разлики от операции с валутни активи“.⁸

Не е спазена т. 6 от ДДС № 05 от 2015 г. на МФ.

4. Преоценки на заем от Японския фонд за международно сътрудничество за Пристанище Бургас в японски йени, в размер на 13 155 318 лв., неправилно са осчетоводени по сметка 7804 „Преоценки на финансови активи (финансиращи позиции)“, вместо по сметка 7808 „Преоценки на пасиви (финансиращи позиции)“.⁹

Не е спазен СБО.

5. Платени общински данъци и такси (данък сгради и такса смет), в размер на 161 052 лв., неправилно са отчетени по подпараграф 19-01 „Платени държавни данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции“, вместо по подпараграф 19-81 „Платени общински данъци, такси, наказателни лихви и административни санкции“.¹⁰

Не е спазена ЕБК за 2015 г.

6. Разход за такса битови отпадъци в ГД „ГВА“ – Пловдив, в размер на 30 130 лв., е осчетоводен неправилно по сметка 6026 "Разходи за поддръжка на софтуер" вместо по сметка 6062 „Разходи за общински такси“.¹¹

Не е спазен СБО.

7. През месец декември 2015 г., във връзка със сключени договори, от МТИТС-ЦА и Изпълнителна агенция „Електронни и съобщителни мрежи и информационни системи“ (ИА „ЕСМИС“) са открити специални банкови сметки (ЕСКРОУ)¹². По сметките са преведени общо 14 186 522 лв., представляващи пълния размер на възнагражденията по договори за строителство между възложителя (МТИТС –ЦА и ИА „ЕСМИС“) и контрагентите.¹³

Не са спазени изискванията на т. 41 от ДДС № 13 от 2015 г., съгласно които не се допуска резервирането и отклоняването на средства (включително откриването на сročни депозити, закупуване на валута и др.) от сметки, подлежащи на зануляване.

8. От министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията са подписани договори за предоставяне на концесии. За срока на концесията концесионерът е задължен да изпълнява за своя сметка годишни инвестиционни програми (ГИП), одобрени от министъра. В програмите са включени инвестиции в активи - публична държавна собственост и активи собственост на концесионера. На база одобрена ГИП, от концесионерите се издават фактури авансово - преди реално извършената работа. Фактури със същата стойност издава и концедента. В МТИТС фактурите се осчетоводяват като бартер (със стойността на инвестициите в активи публична държавна собственост) по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и като приход по сметка 7124 „Приходи от концесии“.

След реално извършената и одобрена работа, при установени различия с предварително фактурираното, от министерството не са съставени коригиращи записвания по счетоводните регистри.¹⁴

⁸ Одитно доказателство № 8

⁹ Одитно доказателство № 8

¹⁰ Одитно доказателство № 8

¹¹ Одитно доказателство № 9

¹² Средствата по ескроу-сметките се предоставят от Банките за ползване на Бенефициентите при изпълнение на определени условия и представяне на документация.

¹³ Одитно доказателство № 3

¹⁴ Одитно доказателство № 4

В Счетоводната политика на МТИТС не е регламентиран редът за отчитане на инвестициите в активи - публична държавна собственост.

III. Отклонения, коригирани по време на одита

1. Предоставена от министерството временна безлихвена финансова помощ на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, в размер на 110 000 000 лв., подлежаща на възстановяване, съгласно ПМС № 271 от 06.10.2015 г., е осчетоводена неправилно по сметка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети“, вместо по сметка 5322 „Предоставени дългосрочни заеми и временна финансова помощ на предприятия от сектор „Държавно управление“. Същата правилно е отчетена на касова основа по подпараграф 72-01 „Предоставени средства по временна финансова помощ (-)“.¹⁵

Не са спазени изискванията на т.т. 69, 70 и 71 от ДДС № 14 от 2013 г. на МФ за операции с небюджетни предприятия от сектор „Държавно управление“.

2. Лихви по дългосрочни заеми от чужбина съгласно погасителен план за периода от 2016 г. до 2038 г., в размер на 85 844 595 лв., са осчетоводени неправилно през 2015 г. по сметки 6227 „Разходи за лихви по заеми от банки и финансови институции от чужбина“ и 1688 „Задължения за лихви по заеми от банки и финансови институции от чужбина“.¹⁶

Не е спазен чл. 4, ал. 1, т. 1 от ЗСч (отм.), за текущо начисляване на разходите и включването им във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

3. По сметка 1669 „Текущ дял по други дългосрочни заеми от чужбина“ неправилно към 31.12.2015 г. е осчетоводена дължимата главница по дългосрочни заеми от погасителен план за 2016 г., в размер на 55 456 383 лв.¹⁷

Не е спазен чл. 4, ал. 1, т. 1 от ЗСч (отм.), за текущо начисляване на разходите.

4. В отчетна група „Бюджет“ в макета на баланса на ИА „Железопътна администрация“ са нанесени неправилно 64 102 лв. като начално салдо по сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“, вместо по сметка 1001 „Разполагам капитал“ и в отчетна група „СЕС“ като начално салдо по сметка 1001 „Разполагам капитал“ вместо по сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“.¹⁸

5. В таблица „Retain-earnings“ от макета на Баланса на МТИТС към 31 декември 2015 г., неправилно са нанесени 25 270 783 лв. по сметка 1101 „Акумулирано изменение на нетните активи“, вместо по сметка 1001 „Разполагам капитал“.¹⁹

В изпълнение на т. 27 от ДДС № 16 от 2015 г. на МФ, коригираният баланс на МТИТС е внесен в Сметната палата с писмо вх. № 04-04-13/2015 г. от 22.06.2016 г. и в МФ с протокол от 14.06.2016 г.

Настоящият одитен доклад е изготвен в 2 еднообразни екземпляра, по един за Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията и за Сметната палата и е неразделна част от одитното становище.

¹⁵ Одитни доказателства № 1 и 8

¹⁶ Одитно доказателство № 8

¹⁷ Одитно доказателство № 8

¹⁸ Одитно доказателство № 10

¹⁹ Одитно доказателство № 10

В подкрепа на констатациите са събрани 10 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф 37.